

*zde je možná jmenovitě
zrušit vyhl. o část. III.*

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy
Oddělení dozoru

Právní rozbor obecně závazné vyhlášky

Obec: PLCHOV

Obecně závazná vyhláška č. 1/2011 o místních poplatcích

Datum vydání OZV:	12. 1. 2011
Datum vyvěšení OZV na úřední desce:	17. 1. 2011
Datum sejmutí OZV z úřední desky:	9. 2. 2011
Datum platnosti OZV:	17. 1. 2011
Datum účinnosti OZV:	28. 1. 2011

OZV byla vydána na základě zákonných zmocnění:

- ust. § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“)
- ust. § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“)

Východiska posouzení předmětné OZV:

- Ústava ČR
- zákon o obcích
- zákon o místních poplatcích
- metodické materiály odborů dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, zejména metodický materiál č. 28 týkající se problematiky místních poplatků
- judikatura Ústavního soudu Pl. ÚS 30/06 (Ostrov), Pl. ÚS 21/02 (návrh skupiny poslanců PS PČR), Pl. ÚS 1/05 (Svojšín), Pl. ÚS 5/07 (Plchov), Pl. ÚS 45/06 (Jirkov), Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), Pl. ÚS 24/06 (Ostrov)

K jednotlivým ustanovením OZV:

ČÁST I. – ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

čl. 1 - Úvodní ustanovení

V odst. 1 obec uvedenou OZV v souladu s § 1 zákona o místních poplatcích zavádí 2 z 9 místních poplatků, a to místní poplatek ze psů a místní poplatek za užívání veřejného prostranství, přičemž informuje, že poplatek za komunální odpad je zaveden samostatnou OZV č. 2/2011. Odst. 2 opisem ust. § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích informuje o tom, že řízení o poplatcích vykonává obecní úřad. Článek je v souladu se zákonem.

ČÁST II. – POPLATEK ZE PSŮ

čl. 1 – Poplatník a předmět poplatku

Odst. 1 nepřesně přejímá znění ust. § 2 odst. 1 zákona o místních poplatcích, když uvádí, že poplatek ze psů platí držitel psa, přičemž držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území obce Plchov (zákon uvádí „na území České republiky“). **Odst. 2** citací ust. § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích uvádí předmět poplatku, kterým jsou psi starších 3 měsíců.

Článek je v souladu se zákonem.

čl. 2 – Vznik a zánik poplatkové povinnosti

Odst. 1 a 3 naplňují dikci § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích tím, že vymezují vznik a zánik poplatkové povinnosti. Poplatková povinnost vzniká držiteli psa v den, kdy pes dovršil stáří tří měsíců, nebo v den, kdy se stal držitelem psa staršího tří měsíců. Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa. **Odst. 2** parafrázuje ust. § 2 odst. 4 zákona o místních poplatcích.

Článek je v souladu se zákonem.

čl. 3 – Ohlašovací povinnost

Článek v odst. 1 stanoví lhůtu 10 dnů k ohlášení vzniku a zániku poplatkové povinnosti držitele psa, která koresponduje s ust. § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích. Pro úplnost doplňujeme, že z textu vyhlášky je zcela zřejmé, že obec během její přípravy využila vzorů zpracovaných Ministerstvem vnitra. U odst. 1 pak ponechala 2 alternativy, jakými lze vyjádřit, v jaké lhůtě, resp. od kdy, je poplatník povinen splnit svou ohlašovací povinnost. Ve vyhlášce je uveden „obecný okamžik“, od kdy tato povinnost nastává, a to od jejího vzniku, a současně i „specifikovaný okamžik“, a to *ode dne, kdy pes dovršil stáří tří měsíců, nebo ode dne, kdy držitel nabyl psa staršího tří měsíců*. Obě dvě vyjádření jsou totožná, vždy se jedná o okamžik „vzniku poplatkové povinnosti“, pouze druhá možnost je rozvedením (zpřesněním) možnosti první.

V odst. 2 je stanovena povinnost plnění ohlašovací povinnosti i tomu držiteli, který je od placení místního poplatku osvobozen. Uložení dotčené povinnosti je v souladu se zákonem o místních poplatcích i judikaturou Ústavního soudu (viz nález Pl.ÚS 30/06).

Odst. 3 článku 3 informuje o některých obsahových náležitostech ohlašovací povinnosti, která je posléze plně charakterizována v článku 1 části X OZV. Zde je vhodné upozornit, že vyhláška obsahuje 3 části označené římskými číslicemi I., II. a III., po nichž následuje část čtvrtá označená číslem X. Při novelizaci vyhlášky, lze proto doporučit upravit formální stránku posuzované obecně závazné vyhlášky.

Článek 3 je v souladu se zákonem, doplňující a doporučující komentář byl uveden k odst. 1 a 3.

čl. 4 – Sazba poplatku

Článek v odst. 1 (který je zároveň jeho jediným odstavcem) stanoví sazby místního poplatku ze psů. Sazba za prvního psa je stanovena ve výši 60,- Kč, sazba za druhého psa taktéž ve výši 60,- Kč. Totožné sazby jsou zavedeny i za psy, jejichž držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel důchodu sirotčího.

Sazby místního poplatku ze psů jsou v článku 4 stanoveny v souladu a v mezích ust. § 2 odst. 3 zákona o místních poplatcích.

čl. 5 – Splatnost poplatku

V článku 5 obec naplňuje ustanovení § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích tím, že stanoví splatnost místního poplatku ze psů. Dle odst. 1 tak platí, že je poplatek splatný nejpozději do 15. února příslušného kalendářního roku. Odst. 2 dále stanoví, že *„vznikne-li poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odst. 1, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla, nejpozději do konce příslušného kalendářního roku.“* Stejně jako v případě části I článku 3 odst. 3 upozorňujeme, že obec při vymezení splatnosti v odst. 2 vycházela ze vzoru obecné závazné vyhlášky připravené Ministerstvem vnitra, ve kterém jsou příkladmo uvedeny 2 možnosti, jakými lze v OZV stanovit splatnost. Tím, že si obec nevybrala pouze jednu z nich, ale ponechala ve vyhlášce obě dvě, je nutné upozornit na výklad ustanovení odst. 2. Pokud vznikne poplatková povinnost po datu splatnosti uvedeném v odst. 1 čl. 5 do konce listopadu kalendářního roku, je poplatek splatný nejpozději do 15. dne měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém poplatková povinnost vznikla (tj. do 15. prosince). Pokud ovšem poplatková povinnost vznikne v měsíci prosinci, je poplatek v souladu s druhou částí odst. 2 splatný do konce příslušného kalendářního roku. Článek je v souladu se zákonem, doplňující komentář byl uveden k odst. 2.

čl. 6 – Osvobození a úlevy

Obec v článku 6 odst. 1 (který je zároveň jeho jediným odstavcem) opisem ust. § 2 odst. 2 zákona o místních poplatcích osvobozuje od placení místního poplatku zákonem vymezený okruh osob. Osvobození nad rámec zákona není zavedeno, stejně tak obec nezavádí ani případnou úlevu od placení místního poplatku. Článek je v souladu se zákonem.

ČÁST III. – POPLATEK ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

čl. 1 – Předmět poplatku, poplatník

Vyhláška v článku 1 odst. 1 a 2 opisem ust. § 4 odst. 1 a 2 zákona o místních poplatcích vymezuje předmět místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství a jeho poplatníka.

Článek je v souladu se zákonem.

čl. 2 – Veřejné prostranství

Ustanovení článku 2 uvádí, že „v katastrálním území Pichov jsou veřejným

prostranstvím pozemky vedené v katastru nemovitostí parcelních čísel zapsaných v příloze č. 1 této vyhlášky.“ Z dikce tohoto ustanovení je zřejmé, že obec zavádí místní poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství, které je vymezeno v příloze č. 1 OZV. Za předpokladu, že specifikace veřejných prostranství uvedených v příloze č. 1 (jejíž text nebyl Ministerstvu vnitra zaslán) je dostatečně konkrétní (tj. veřejná prostranství jsou v ní skutečně charakterizována parcelními čísly nebo např. zákresem v mapce, apod.), přičemž jsou vzájemně nezaměnitelná a nevyvolávají tak právní nejistotu adresátů vyhlášky, lze takové vymezení zpoplatněných lokalit veřejného prostranství považovat za souladné s ust. § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích a rovněž s ustálenou judikaturou Ústavního soudu (např. nálezy zn. zn. Pl. ÚS 14/95, Pl. ÚS 21/02, Pl. ÚS 1/05).
Článek je v souladu se zákonem.

čl. 3 – Vznik a zánik poplatkové povinnosti

Článek dle ust. § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích stanoví, že poplatek se platí od prvního dne, kdy užívání veřejného prostranství začalo, až do dne, kdy toto užívání fakticky skončilo. Obec tak v souladu se smyslem zákona zpoplatňuje pouze tu dobu, po kterou dochází k faktickému záboru veřejného prostranství jeho zvláštním užíváním, které brání bezplatnému užívání obecnému.
Článek je v souladu se zákonem.

čl. 4 – Ohlašovací povinnost

Článek v odst. 1 dle § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích stanoví nejen lhůtu (v zásadě 5 denní) k ohlášení skutečnosti, že dojde k zahájení zvláštního užívání veřejného prostranství, ale taktéž některé z obsahových náležitostí tohoto ohlášení, jež lze po poplatníkovi vyžadovat dle ust. § 14a odst. 1 písm. c) zákona o místních poplatcích. Stejně tak odst. 2 obsahuje některé údaje, které poplatník uvádí v rámci své ohlašovací povinnosti, přičemž oba odstavce je dále nutno interpretovat v kontextu s čl. 1 části X (k formální stránce OZV viz komentář k čl. 3 části II.). Navazující odst. 3 požaduje splnění ohlašovací povinnosti i po ukončení užívání veřejného prostranství s tím, že poplatník je povinen sdělit, že veřejné prostranství bylo uvedeno do původního stavu (v kontextu s čl. 3 je zřejmé, že obec má na mysli pod pojmem „uvedení do původního stavu“ dobu, kdy došlo k faktickému skončení záboru veřejného prostranství), resp. povinen uvést skutečný stav údajů nahlášených před zahájením samotného užívání (odst. 1), a to ve lhůtě 15 po ukončení zvláštního užívání veřejného prostranství.
Článek je v souladu se zákonem.

čl. 5 – Sazba poplatku

Článek v odst. 1 písm. a) až m) zavádí jednotnou sazbu 10 Kč za každý i započatý m² a každý i započatý den za všechny typy zvláštního užívání veřejného prostranství specifikované v článku 1. Sazby jsou stanoveny v souladu s § 4 odst. 4 zákona o místních poplatcích, přičemž obec nevyužila možnosti zavést v některých případech sazbu zvýšenou, o této možnosti pouze informuje v samostatné poznámce, jež byla ve vzoru Ministerstva vnitra uvedena pouze pro účely obce.

Pokud se obec Píčov rozhodne zákonem předvídané oprávnění (tj. zavedení zvýšené sazby) realizovat, lze tak učinit samozřejmě jen ve formě obecně závazné vyhlášky, nikoliv rozhodnutím obecního úřadu apod.

Odst. 2 uvádí, že „*obec může stanovit poplatek paušální částkou pouze po jejím projednání v OZ,*“ přičemž předesílá, že jde-li o paušál týdenní, jedná se o částku 100 Kč, jde-li o paušál měsíční, jedná se o částku 500 Kč a při paušálu ročním se jedná o částku 1500 Kč. V kontextu s článkem 6 odst. 2, dle kterého platí, že „*poplatek ve výši stanovené podle čl. 5 odst. 2 je splatný pátý den po projednání v OZ,*“ je zřejmé, že obec hodlá zavést paušální částku „prostým“ rozhodnutím zastupitelstva obce ad hoc v určitém případě, nikoliv formou obecně závazné vyhlášky. Tzv. „*projednání v OZ*“ o tom, zda paušální částka stanovena bude či nikoliv, je v případě jejího schválení nepromítnutého do formy OZV v rozporu s § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích. Pokud chce totiž obec zavést možnost hradit poplatek paušální částkou, musí tuto možnost předem zakotvit přímo do obecně závazné vyhlášky a nikoliv odkázat na rozhodnutí zastupitelstva obce. Teprve poté bude-li paušální částka zavedena přímo obecně závaznou vyhláškou, je obecní úřad - jakožto správce poplatku (§ 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích) a nikoliv zastupitelstvo obce - oprávněn rozhodnout o tom, zda bude poplatek zaplacen na základě denní nebo paušální sazby, které jsou ve vyhlášce konkrétně stanoveny (srov. nálezn. sp. zn. Pl. ÚS 24/06).

Článek 5 odst. 2 je ve slovech „*pouze po jejím projednání v OZ*“ v rozporu s § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích (neboť paušální sazbu může zavést pouze OZV) a § 35 zákona o obcích ve spojení s § 14 odst. 3 zákona o místních poplatcích (neboť o použití vyhláškou zavedené paušální sazby rozhoduje správce poplatku). Doporučujeme proto zcela vypustit odst. 2 článku 5 OZV. Pokud by byla z textu vyhlášky vypuštěna jen slova „*pouze po jejím projednání v OZ*“, dotčené ustanovení by informovalo o tom (nikoliv normovalo), že obec může stanovit poplatek paušální částkou (samozřejmě ve formě OZV), aniž by však uvádělo, k jakému typu zvláštního užívání veřejného prostranství se paušální částka váže. Pokud by se vztahovala k jakémukoliv typu zvláštního užívání veřejného prostranství, přičemž by vyhláška uváděla - tak jako doposud - pouze sazby základní (nikoliv zvýšené v některých případech), byla by informace o týdenním paušálu ve výši 100 Kč mylná, neboť za užívání 1 m² veřejného prostranství a den lze uložit částku 10 Kč. Za 7 dní lze tak vyměřit namísto 100 Kč jen 70 Kč.

čl. 6 – Splatnost poplatku

Článek v odst. 1 až 3 naplňuje dikci ust. § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích tím, že stanovuje splatnost místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství. Odst. 1 (jenž odkazuje na čl. 17, který v OZV není) konkrétně vymezuje okamžik splatnosti poplatku v závislosti na délce užívání veřejného prostranství, odst. 3 posléze toto obecné pravidlo koriguje v případě, kdy datum splatnosti připadá na den pracovního klidu (viz § 33 odst. 4 daňového řádu). Odst. 2 upravuje specifický případ splatnosti poplatku stanoveného dle čl. 5 odst. 2 OZV tak, že „*poplatek ve výši*

stanovené podle čl. 5 odst. 2 je splatný pátý den po projednání v OZ. Zastupitelstvu obce v oblasti místních poplatků přísluší toliko rozhodovat o vydání obecně závazné vyhlášky, kterou se zavádí určité místní poplatky na území obce. Jak již bylo uvedeno v komentáři k čl. 5 odst. 2, zastupitelstvu obce nepřísluší jakkoliv rozhodovat o konkrétní poplatkové povinnosti poplatníka místního poplatku. Řízení v oblasti místních poplatků je svěřeno správci poplatku, který jej vede v přenesené působnosti a je tak oprávněn rozhodnout, zda se v konkrétním případě vyměří poplatková povinnost dle sazby denní či paušální. Tím, že OZV v článku 5 odst. 2 ve spojení s článkem 6 odst. 2 svěřuje působnost v oblasti poplatkového řízení zastupitelstvu obce, překračuje meze své samostatné působnosti.

Článek je v odst. 2 v rozporu s § 35 zákona o obcích ve spojení s § 14 odst. 2 a 3 zákona o místních poplatcích.

čl. 7 – Osvobození a úlevy

Odst. 1 tohoto článku (který je zároveň jeho jediným odstavcem) přejímá v případě osvobození dle § 4 odst. 1 a 3 zákona o místních poplatcích. Osvobození nad rámec zákona není zavedeno, stejně tak obec nezavádí ani případnou úlevu od placení místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství.

Článek je v souladu se zákonem.

ČÁST X. – USTANOVENÍ SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ

(Poznámka: OZV neobsahuje část IV- IX)

čl. 1 – Společná ustanovení k ohlašovací povinnosti

Článek 1 doslovně přejímá obsah ust. § 14a odst. 1, 2 a 3 zákona o místních poplatcích. Článek je v souladu se zákonem.

čl. 2 – Navýšení poplatku.

Článek 2 parafrázuje text ust. § 11 odst. 1 a 3 zákona o místních poplatcích. Článek je v souladu se zákonem.

čl. 3 – Zrušovací ustanovení

Článek 3 stanoví, že se zrušují „všechny dosavadní obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích,“ aniž by tyto byly blíže specifikovány. Lze proto doporučit, aby obecně závazné vyhlášky, které se ruší, byly rušící OZV blíže konkretizovány uvedením jejich čísla, názvu a data vydání.

Dále je v čl. 3 uvedena informace o tom, že „schválením této vyhlášky usnesením OZ Píchov z 12. ledna 2011 je založena řada platných předpisů (obecně závazných vyhlášek a nařízení) obce Píchov, která začíná OZV obce Píchov č. 1/2008 o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a o systému nakládání se stavebním odpadem (viz. evidence OZV a nařízení obce Píchov, která jsou platná od 12. ledna 2011).“ K tomuto uvádíme, že obec je dle § 12 odst. 4 zákona o obcích povinna vést evidenci právních

předpisů, které vydala. Evidence obsahuje číslo a název právního předpisu, datum jeho schválení, datum nabytí jeho platnosti, datum nabytí jeho účinnosti, popřípadě i datum pozbytí jeho platnosti, přičemž právní předpisy obce se označují pořadovými čísly a číselná řada se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku. Z uvedeného vyplývá, že evidenci právních předpisů je obec povinna vést na základě povinnosti uložené jí zákonem o obcích, přičemž její součástí jsou i předpisy, jenž pozbyly platnosti, tzn. že byly zrušeny. Článek 3 je proto nutno interpretovat tak, že obec v informační rovině upozorňuje na to, že veškeré právní předpisy vydané před OZV č. 1/2008 byly již zrušeny. Z hlediska koncepčnosti posuzované OZV a zmatečnému obsahu věty druhé článku 3, doporučujeme výše uvedené, tj. větu druhou článku 3 z OZV bez náhrady vypustit.

HE ANKETA

Článek je v souladu se zákonem, doporučení bylo uvedeno výše.

čl. 4 – Účinnost

Vyhláška dle čl. 4 nabyla účinnosti dnem 28. 1. 2011. Vydána byla dne 12. ledna 2011, přičemž platnosti nabyla dne 17. ledna 2011, tedy dříve než-li patnáctým dnem po jejím publikování na úřední desce, což připouští § 12 odst. 2 zákona o obcích.

Článek je v souladu se zákonem.

Závěr:

1) Posuzovaná OZV byla v shledána v části III. čl. 5 odst. 2 ve slovech „pouze po jejím projednání v OZ“ a části III. čl. 6 odst. 2 v rozporu s § 35 zákona o obcích ve spojení s § 14 odst. 2 a 3 zákona o místních poplatcích.

2) Doplnující komentář k věcné, interpretační a formální stránce OZV byl uveden výše.

3) Příloha č. 1 předvídaná OZV v části III. článku 2 nebyla k OZV jakožto její nedílná součást přiložena, a proto nebylo možno okomentovat její obsah.

Zpracoval: JUDr. Josef Duchoň

Schválil: Mgr. Petr Prokop,
vedoucí oddělení dozoru

V Praze dne 17. března 2011

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy
Ministerstva vnitra

